

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

ОСВІТА І НАУКА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції**

24-25 листопада 2017 р.

Частина I

**Дніпро
2017**

Редакційна колегія:

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., в.о. завідувача кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Горбатенко Володимир Павлович, д.політ.н., проф., заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Касьянов Георгій Володимирович, д.і.н., проф., зав. відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України

Пометун Олена Іванівна, д. пед. н., проф. член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Вершина Вікторія Анатоліївна, к.філос.н., доц., доцент кафедри філософії, заступник декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

О 72 Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. 24-25 листопада 2017 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. — Дніпро: СПД «Охотнік», 2017. — 374 с.

У збірник вміщено матеріали Всеукраїнської наукової конференції «**Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій**», що присвячені осмисленню стану та проблем сучасної освіти і науки в Україні та у світі, визначенню дієвих заходів та оптимальних шляхів подолання негативних явищ в освітній та науковій сферах. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2017

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2017

компетентностей, надає можливості активізації спільних освітніх траєкторій із зарубіжними партнерами у системі світової освіти, забезпечує як інтенсифікацію полілогу в освітній сфері, відповідного тенденціям сучасної культури, так і формування засад професійної мобільності майбутніх фахівців і створює фундамент для свідомого безперервного навчання та самовдосконалення протягом життя.

Н. О. Перцева, М. К. Рокутова, И. В. Тищенко, Е. Н. Марциник

САМОСТОЯТЕЛЬНАЯ РАБОТА – НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ КОМПОНЕНТ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА ПО ДИСЦИПЛИНЕ «ЭНДОКРИНОЛОГИЯ»

Современные подходы и требования к педагогическому процессу позволяют рассматривать самостоятельную работу студентов как специфическую педагогическую модель, определяемую особенностями учебно-познавательных задач, воплощённых в конкретное содержание форм, типов и видов самостоятельных работ [1-3]. Самостоятельную работу можно также трактовать как деятельность, заключающуюся в рациональном усвоении и углублении знаний, развитии ключевых компетенций, как средство активизации обучающихся [4,5].

Учитывая модернизацию высшего медицинского образования, большой объём информации и достаточную сложность изучения дисциплины «Эндокринология» в сжатые сроки обучения, самостоятельная работа студентов является обязательной. Она связана с определённым объёмом учебной нагрузки и нуждается в методическом обеспечении. Правильно организованная самостоятельная работа на практических занятиях цикла «Эндокринология» обеспечивает эффективность усвоения материала.

В связи с актуальностью данной проблемы после окончания цикла проводится анонимное анкетирование студентов, направленное на усовершенствование различных видов их самостоятельной работы на протяжении цикла «Эндокринология». Учитывая актуальность, нашей целью было определить мнения студентов относительно видов и эффективности самостоятельной работы на протяжении практических занятий по циклу «Эндокринология».

Материалы и методы. В течение 2016-2017 учебного года на кафедре эндокринологии Государственного учреждения «Днепропетровская медицинская академия» было проведено анонимное анкетирование студентов 6 курса медицинского факультета при помощи опросника, составленного сотрудниками кафедры. Вопросы касались видов, предпочтений и результативности самостоятельной работы. С согласия студентов опрошено 84 человека.

Результаты. Подавляющее большинство опрошенных студентов (96,4%) отметило важность и необходимость самостоятельной работы для эффективного усвоения предмета. На основании данных анкетирования были выявлены следующие предпочтения студентов относительно форм самостоятельной работы: работа с наглядными текстовыми материалами – 62 (73,8%) лиц; просмотр видеороликов по практическим навыкам, особенностям ведения и диагностики основных эндокринологических заболеваний – 73 (86,9%) респондентов; курация пациента непосредственно в больничной палате отделения – 81 (96,4%) студент.

В понимании студентов самостоятельная работа может быть 3 видов: а) выполняемая по заданию преподавателя, но без его непосредственного участия; качество выполненной работы оценивается в учебной комнате в ходе обсуждения – 36 (42,9%); б) самостоятельно, но под контролем преподавателя, с учётом замечаний с его стороны, – 28 (33,3%); в) форма самостоятельной учебной деятельности без консультативной помощи преподавателя (у постели больного), с последующим обсуждением – 20 (23,8%) студентов.

По мнению 47 (55,9%) респондентов, для успешной самостоятельной работы студентам необходим контроль со стороны педагога, что является одним из важных факторов, мотивирующих к обучению на протяжении цикла «Эндокринология».

гия». Это позволяет обучающимся адекватно оценить свои ошибки и стимулирует их на повышение уровня своих знаний.

В то же время всего четверть опрошенных студентов (25,0%) считает самостоятельную работу значительным резервом повышения качества процесса обучения.

По мнению большинства 61 (72,6%) респондентов формы и методы обучения самостоятельной работы на практических занятиях необходимо совершенствовать, более широко использовать на занятиях современные информационные технологии – 66 (78,6%) студентов. 68 (77,3% студентов) считают, что Днепропетровская медицинская академия достаточно обеспечена учебными и учебно-методическими материалами для успешного осуществления самостоятельной работы. В самообразовательной деятельности студенты предпочитают использовать традиционные источники знаний, такие как лекционные материалы (90,5%), рекомендуемые учебники (88,1%), методические разработки преподавателей (45,2%), интернет-ресурсы (48,8%).

Отвечая на вопрос о непосредственном значении самостоятельной работы лично для каждого из опрошенных 73 (86,9%) респондента отметили возможность сформировать профессионально важные качества врача и практически все (94,1%) выразили мнение, что могут целенаправленно определить область своей дальнейшей практической или научной деятельности.

Выводы. 1. Результаты анкетирования подтверждают понимание студентами важности самостоятельной работы для успешного усвоения дисциплины «Эндокринология». 2. Опрос студентов позволяет усовершенствовать виды и методы контроля самостоятельной работы во время практических занятий цикла «Эндокринология». 3. Результаты анкетирования целесообразно использовать при разработке методических рекомендаций для самостоятельной работы студентов.

Список використаних джерел

1.Звонников В.И. Инновационные методы оценки учебных достижений студентов / В.И. Звонников // Высшее образование. – 2006. – № 5. – С. 12–17. 2.Кунцевич З.С. Организация контролируемой самостоятельной работы студентов стоматологического факультета по дисциплине «Общая химия» / З.С. Кунцевич // Свиридовские чтения : сб. ст. Вып. 8. – Минск, 2012. – С. 286 –291. 3.Мерецький В.М. Роль самостійної роботи студентів в організації навчального процесу / В.М. Мерецький // Медична освіта. – 2015. – № 3. – С. 113–115. 4.Ходжаян А.Б. Особенности организации эффективной самообразовательной деятельности студентов в медицинском вузе / А.Б. Ходжаян, Н.В. Агранович // Фундаментальные исследования. – 2011. – № 11. – С. 149–153. 5.Чорний Н.В. Самостійна робота студентів як складова частина у підготовці спеціаліста в умовах кредитно-модульної системи навчання / Н.В. Чорний // Медична освіта. – 2014. – № 4. – С. 132–134.

Р. В. Разумний, О. О. Фастовець

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ

Загальна глобалізація робить інтеграцію української освіти у світову систему однією з важливих складових реформування вищої медичної школи. Звідси, одним з пріоритетних його напрямків є створення порівнянності національних систем навчання задля підтримки академічної мобільності та спільних освітніх програм і досліджень. З цих позицій цілком виправданим є навчання в українських вишах студентів-іноземців англійською мовою, яка натеper є універсальним комунікативним засобом.

Виходячи з вищесказаного, згідно проведеного нами опитування серед 69 студентів англомовної форми навчання, спеціальності «Стоматологія», 65,2% збираються продовжити навчання в країнах Євросоюзу та США, і лише 20,3% планують післядипломну освіту в Україні. Студенти зазначають, що така тенденція пов'язана не з недостатньою якістю викладання в українських вишах, а з більши-